

Bijlage 12

Programma van Eisen: Aanvraag en realisatie

Aanbesteding: Plaatsing en exploitatie slimme Laadinfrastructuur elektrisch rijden in gemeenten in de provincies Noord-Brabant en Limburg
Kenmerk: C2192020

Inhoudsopgave

Bijlage 12	Programma van Eisen: Aanvraag en realisatie	1
1	Aanvraag en realisatie	3
1.1	Algemeen	3
1.2	Informatie en communicatie	3
1.3	Toetsen aanvraag	3
1.3.1	Algemeen	4
1.3.2	Paal volgt auto	4
1.3.3	Basis op orde	4
1.3.4	Strategische locaties	5
1.4	Schouwen	5
1.5	Aanvragen netaansluiting	5
1.6	Aanvragen energie	6
1.7	Vergunning/melding graafwerkzaamheden	6
1.8	Opstellen en delen planning	6
1.9	Plaatsen en aansluiten laadpaal	6
1.10	Aarden laadpaal	8
1.11	Oplevering	8
1.12	Inrichten parkeervak	9

1 Aanvraag en realisatie

1.1 Algemeen

De opdrachtnemer dient voor iedere aanvraag de onderstaande werkzaamheden uit te voeren.

Eisnummer	Omschrijving eis
1	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtnemer mag maximaal 15 weken over een aanvraag doen (vanaf ontvangst aanvraag t/m in bedrijfstelling laadpaal). • Bij bijzondere situaties, zoals bijvoorbeeld vervuilde grond of netuitbreiding (zaken buiten de invloedssfeer van de opdrachtnemer) wordt deze maximale termijn verlengd met de aanvullende termijnen die deze bijzondere situaties vragen. • In de samenwerkingsovereenkomst met gemeenten zijn afspraken gemaakt over het te doorlopen proces. Bijvoorbeeld de termijn waarbinnen de gemeenten reactie dient te geven of actie dient te ondernemen. Er kunnen zich echter situaties voordoen dat de gemeente in alle redelijkheid niet aan deze afspraken kan voldoen. Bijvoorbeeld wanneer voor een locatie extra onderzoek nodig is, indien er extern advies nodig is of in geval van ziekte. Opdrachtnemer kan aan deze termijnen geen rechten ontleen. • Indien een gemeente meer tijd nodig heeft voor een reactie of actie dan opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst, wordt de realisatieperiode voor opdrachtnemer verlengd. De verlenging is gelijk aan de extra tijd die de gemeente nodig heeft. • Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor een efficiënte inrichting van het aanvraag- en realisatieproces. In bijlage 18 is een voorbeeld workflow toegevoegd waarin de belangrijkste processtappen in een logische volgorde zijn weergegeven.

1.2 Informatie en communicatie

Eisnummer	Omschrijving eis
2	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtnemer zorgt voor een beveiligde digitale ingang voor de aanvraag van een laadpaal die zowel geschikt is voor e-rijder als gemeente.
3	<ul style="list-style-type: none"> • De aanvrager (e-rijder/gemeente) dient de voortgang (incl. planning en oplevering) van zijn of haar aanvraag digitaal te kunnen volgen.
4	<ul style="list-style-type: none"> • Provincie Noord-Brabant, Provincie Limburg, de gemeenten, e-rijder en ElaadNL dienen door middel van een inlog via de digitale ingang inzicht te krijgen in de status/voortgang van de aanvragen.

1.3 Toetsen aanvraag

Zowel een e-rijder als een gemeente kan een aanvraag indienen op basis van de volgende drie categorieën: 1.) Paal volgt auto, 2.) Basis op orde of 3.) Strategische locaties. Toelichting op de drie categorieën staat omschreven in het beschrijvend document evenals de volgorde van behandeling en de verdeling van het aantal laadpalen. Indien een aanvraag wordt gedaan, welke voldoet aan de eisen van één van de categorieën, heeft opdrachtnemer de plicht om een laadpaal te plaatsen. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de volledige toetsing van de aanvraag/locatie, er gelden hiervoor algemene en specifieke eisen.

1.3.1 Algemeen

Eisnummer	Omschrijving eis
5	<ul style="list-style-type: none"> Actueel of veranderd parkeerbeleid binnen een gemeente vrijwaart de opdrachtnemer niet van het plaatsen van een laadpaal op de betreffende locatie.
6	<ul style="list-style-type: none"> De laadpaal wordt op grond in eigendom of beheer van de betreffende gemeente geplaatst. Gemeente spant zich in om zekerheid te geven dat de laadpaal tot het einde van de exploitatietermijn kan blijven bestaan.
7	<ul style="list-style-type: none"> De laadpalen dienen te worden geplaatst conform de afspraken in de samenwerkingsovereenkomsten tussen de provincie Brabant en de deelnemende gemeenten. De opdrachtnemer dient rekening te houden met eventueel aanvullende (locatie)eisen vanuit de betreffende gemeente.
8	<ul style="list-style-type: none"> De aanvraag dient bij ElaadNL te worden ingediend voor een locatiecontrole. ElaadNL controleert de locatie op technische haalbaarheid (bijvoorbeeld aanwezigheid van een geschikte kabel en obstakels in het tracé) en veiligheid en er wordt gekeken naar de afstand van de gewenste locatie van de laadpaal t/m het elektriciteitsnet. Indien de afstand >25 meter is dan brengt de netbeheerder meerkosten in rekening en heeft dit mogelijk invloed op de doorlooptijd van het aansluitproces. ElaadNL geeft binnen max. 2 dagen een advies.

1.3.2 Paal volgt auto

Eisnummer	Omschrijving eis
9	<ul style="list-style-type: none"> De opdrachtnemer heeft de verplichting een laadpaal te realiseren indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:<ul style="list-style-type: none"> De e-rijder een elektrisch voertuig in bezit of gebruik heeft, dan wel krijgt of de gemeente een aanvraag doet met daarbij een gedegen motivatie waaruit blijkt dat de laadpaal structureel gebruikt gaat worden; De laadpaal wordt geplaatst binnen ca. 300 meter afstand van het adres van de e-rijder; Indien er binnen ca. 300 meter loopafstand al een andere laadpaal aanwezig is, dient aan de hand van het verbruik te worden bepaald of een nieuwe laadpaal noodzakelijk is; De e-rijder beschikt niet over een eigen terrein waarop het voertuig kan worden opgeladen. Met een gedegen motivatie en in overleg met gemeente kan hiervan worden afgeweken.
10	<ul style="list-style-type: none"> Indien de afstand van de gewenste locatie van de laadpaal t/m het elektriciteitsnet >25 meter is, dan zijn de consequenties voor de opdrachtnemer en bepaalt hij zelf om de laadpaal wel of niet op de betreffende locatie te plaatsen. Het staat opdrachtnemer vrij een geschikte alternatieve locatie aan te dragen.

1.3.3 Basis op orde

Eisnummer	Omschrijving eis
11	<ul style="list-style-type: none"> De opdrachtnemer heeft de verplichting een laadpaal te realiseren indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

	<ul style="list-style-type: none"> ○ De laadpaal wordt geplaatst in een (dorps)kern van een minimaal aantal nader te bepalen inwoners; ○ Er is nog geen andere publieke laadpaal met een soortgelijk doeleinde beschikbaar in de betreffende (dorps)kern; ○ De gestelde maxima nog niet zijn bereikt.
12	<ul style="list-style-type: none"> • Indien de afstand van de gewenste locatie van de laadpaal t/m het elektriciteitsnet >25 meter is, dan kan de opdrachtnemer de betreffende gemeente een voorstel doen voor meerkosten. Het is aan de gemeente om op basis van dit voorstel te besluiten de laadpaal wel of niet te laten plaatsen. Er is dan geen sprake van plaatsingsplicht.

1.3.4 Strategische locaties

Eisnummer	Omschrijving eis
13	<ul style="list-style-type: none"> • De opdrachtnemer heeft de verplichting een laadpaal te realiseren indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: <ul style="list-style-type: none"> ○ De aanvraag voldoet niet aan de vorige 2 categorieën; ○ Gemeente kan onderbouwen dat er behoefte is aan een laadpaal op de betreffende locatie.
14	<ul style="list-style-type: none"> • Indien opdrachtnemer in alle redelijkheid en billijkheid kan aantonen dat hier minder of geen laadtransacties te verwachten zijn, of de kosten voor het realiseren van deze locatie onredelijk hoog zijn, dan kan opdrachtnemer de betreffende gemeente een voorstel doen voor eventuele meerkosten. Het is aan de gemeente om op basis van dit voorstel te besluiten de laadpaal wel of niet te laten plaatsen.
15	<ul style="list-style-type: none"> • Indien de afstand van de gewenste locatie van de laadpaal t/m het elektriciteitsnet >25 meter is, dan kan de opdrachtnemer de betreffende gemeente een voorstel doen voor meerkosten. Het is aan de gemeente om op basis van dit voorstel te besluiten de laadpaal wel of niet te laten plaatsen. Er is dan geen sprake van plaatsingsplicht.

1.4 Schouwen

Opdrachtnemer dient voor elke locatie een schouw aan te bieden aan de gemeente, de gemeente geeft aan of een schouw ook daadwerkelijk is gewenst. Opdrachtnemer weet bij aanvang van de aanvraag al of de gemeente wil schouwen en kan daardoor vroeg in het proces al datavoorstellen doen.

Eisnummer	Omschrijving eis
16	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtnemer biedt voor elke locatie een schouw aan en neemt het initiatief voor 2 datavoorstellen voor een schouwmoment.
17	<ul style="list-style-type: none"> • Indien er tijdens de schouw wordt afgeweken van de oorspronkelijk gewenste plek dient dit altijd te worden afgestemd met ElaadNL (i.v.m. de locatiecontrole). Wanneer een nieuwe plek te ver van de oorspronkelijke plek af ligt kan dit gevolgen hebben voor de lengte van de aansluitkabel en zal de aansluiting mogelijk opnieuw moeten worden aangevraagd.

1.5 Aanvragen netaansluiting

Eisnummer	Omschrijving eis
-----------	------------------

18	<ul style="list-style-type: none"> De netaansluiting dient te worden aangevraagd via de Aansluitservice van ElaadNL. Dit kan worden gecombineerd met eis 8. ElaadNL zet de aanvraag namens de opdrachtnemer door naar de netbeheerder. De opdrachtnemer draagt de eenmalige en periodieke kosten van de netaansluiting.
19	<ul style="list-style-type: none"> Er dient minimaal een 3x25A netaansluiting te worden aangevraagd. De eisen van de netbeheerder aan de netaansluiting zijn terug te vinden op de website van ElaadNL.

1.6 Aanvragen energie

Eisnummer	Omschrijving eis
20	<ul style="list-style-type: none"> De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de energieaanvraag, deze dient uiterlijk 2 weken voordat de netaansluiting wordt gerealiseerd, te zijn uitgevoerd. Let op: indien gewenst kan de opdrachtgever (in het kader van pilots/beproevingen) een afwijkende energieleverancier opgeven. Dit kan op elk moment van de contractperiode het geval zijn.

1.7 Vergunning/melding graafwerkzaamheden

Eisnummer	Omschrijving eis
21	<ul style="list-style-type: none"> Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor alle mogelijke vergunningen en/of meldingen die van toepassing zijn op haar werkzaamheden (dit kan variëren per gemeente). Houd rekening met een eventueel termijn voor het verkrijgen van de vergunning en eventuele kosten die in rekening kunnen worden gebracht voor de vergunningaanvraag. Deze kosten zijn voor de opdrachtnemer.
22	<ul style="list-style-type: none"> Voorafgaand aan graafwerkzaamheden dient een KLIC-melding te worden aangevraagd. Een KLIC-melding kan worden aangevraagd via www.klicmelding.nl. Met behulp van de gegevens van de aangevraagde KLIC-melding kan de opdrachtnemer controleren waar bestaande kabels en leidingen in de grond zitten en hier tijdens de graafwerkzaamheden rekening mee houden. Houd er rekening mee dat bij sommige gemeenten voorafgaand aan de vergunningaanvraag of melding al een KLIC-melding aangevraagd moet zijn.

1.8 Opstellen en delen planning

Eisnummer	Omschrijving eis
23	<ul style="list-style-type: none"> Minimaal 10 werkdagen voorafgaand aan de uitvoering dient via de digitale ingang de uitvoeringplanning zichtbaar te zijn voor alle relevante partijen (Provincie Noord-Brabant, Provincie Limburg, e-rijder, gemeente en ElaadNL).
24	<ul style="list-style-type: none"> Na vastlegging van de planning mag er niet meer van worden afgeweken. Mocht door onvoorziene omstandigheden toch moeten worden afgeweken van de planning dan dient dit tijdig (minimaal 3 werkdagen voor uitvoering) met een goede onderbouwing en een alternatieve planning via de digitale ingang te worden gecommuniceerd aan alle relevante partijen.

1.9 Plaatsen en aansluiten laadpaal

Eisnummer	Omschrijving eis
-----------	------------------

25	<ul style="list-style-type: none"> De laadpalen dienen op correcte wijze te worden geplaatst, verzakking of scheefstand mogen niet voorkomen voor een periode van ten minste 10 jaar.
26	<ul style="list-style-type: none"> De plaatsing van de laadpaal, aansluiting, in bedrijfstelling en indien van toepassing inrichting parkeervak dienen op één dag te worden uitgevoerd. Er kan gebruik gemaakt worden van geselecteerde contractaannemers van Enexis om een samenwerking te vormen zodat alle uitvoerende werkzaamheden door één partij in 1-arbeidsgang worden uitgevoerd (met uitzondering van gemeente Weert, daar is netbeheerder Stedin actief). Deze aannemers mogen binnen het gehele werkgebied van Enexis de gereguleerde werkzaamheden (netaansluitingen) uitvoeren. Er kan met één of meerdere van deze aannemers afspraken worden gemaakt over de niet-gereguleerde werkzaamheden (plaatsen, aarden, etc.). Hierbij dient rekening te worden gehouden met o.a. prijs, logistiek en voorraad-/magazijnbeheer. De geselecteerde contractaannemers van Enexis zullen medio december bekend zijn. Voor vragen hierover kan contact worden opgenomen met Mart Vossen (+31654236096 / mart.vossen@enexis.nl) van Enexis. Indien er niet voor wordt gekozen om samen te werken met een contractaannemer van Enexis en in gemeente Weert is de opdrachtnemer zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de niet-gereguleerde werkzaamheden. In dit geval worden de gereguleerde werkzaamheden altijd uitgevoerd door de contractaannemers van Enexis en Stedin en is dus een goede afstemming vereist om alle werkzaamheden op één dag te kunnen uitvoeren.
27	<ul style="list-style-type: none"> De laadpaal dient exact te worden geplaatst op de plek zoals deze is aangegeven in het aanvraag-/basisdocument of tijdens een eventuele schouw op locatie is gemarkeerd. Tenzij anders is overeengekomen en dit is bevestigd door de gemeente. Indien de laadpaal niet op de plek uit het aanvraag-/basisdocument of op de gemarkeerde plek geplaatst kan worden, dan dient dit te worden vermeld aan de e-rijder, gemeente en ElaadNL/netbeheerder. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor een eventuele wegafzetting vooraf of tijdens haar werkzaamheden.
28	<ul style="list-style-type: none"> Bij het plaatsen van de laadpalen zijn, tenzij nadere afspraken worden gemaakt, de volgende voorwaarden van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> a. Componenten van de laadpaal dienen altijd bereikbaar te zijn: <ul style="list-style-type: none"> a. Het serviceluis inclusief cilinderslot; b. De RFID-reader; c. De wandcontactdozen. b. Bij plaatsing op een trottoir dient minimaal 90 cm vrije doorgangsruijnte op het trottoir aanwezig te zijn. c. Bij haaks parkeren achter de trottoirband is afstand tussen laadpaal en trottoirband minimaal 60 cm. Let op: uitgangspunt b heeft altijd voorrang op uitgangspunt c. Wanneer de afstand tussen laadpaal en trottoirband kleiner is dan 60 cm, dan dienen er maatregelen getroffen te worden zoals bijvoorbeeld ing. d. Bij langs parkeren achter de trottoirband is afstand tussen laadpaal en trottoirband minimaal 30 cm. Let op: uitgangspunt b heeft altijd voorrang op uitgangspunt d. Wanneer de afstand tussen laadpaal en

	<p>trottoirband kleiner is dan 30 cm, dan dienen er maatregelen getroffen te worden zoals bijvoorbeeld aanrijdbeveiliging.</p> <p>e. Bij zowel haaks als langs parkeren voor of zonder trottoirband dient de laadpaal zodanig geplaatst te worden dat er zoveel mogelijk ruimte voor de elektrische auto beschikbaar blijft om te kunnen parkeren. Bij deze situaties dienen er maatregelen getroffen te worden zoals bijvoorbeeld aanrijdbeveiliging.</p> <p>f. Bij haaks en langs parkeren wordt de laadpaal tussen 2 parkeervakken in geplaatst en bij harp parkeren tussen 4 parkeervakken in.</p> <p>g. Bij plaatsing in onverharde grond (bijvoorbeeld gras of zand) dient rondom de laadpaal grondversteving te worden aangebracht. Deze grondversteving bestaat uit minimaal 2 rijen betontegels formaat 30x30 cm (of vergelijkbaar, in overleg met betreffende gemeente) opgesloten in passende opsluitbanden.</p>
--	---

1.10 Aarden laadpaal

Eisnummer	Omschrijving eis
29	<ul style="list-style-type: none"> In overleg met de netbeheerder is het mogelijk om de aarde van de laadpaal door te verbinden met de nul van het elektriciteitsnet; echter in alle gevallen ligt de installatieverantwoordelijkheid van de laadpaal bij de opdrachtnemer. Opdrachtnemer beslist dus zelf of een aardelektrode nodig is.
30	<ul style="list-style-type: none"> Indien een aardelektrode wordt geslagen dan zijn de onderstaande voorwaarden en voorschriften van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> a. De weerstand van de aardelektrode mag maximaal 167 Ohm bedragen (conform NEN1010). b. De aardelektrode wordt met behulp van een aarddraad gekoppeld aan de laadpaal. c. Resultaten van de aardmeting worden vastgelegd in het opleverdocument. d. De aardelektrode wordt zo dicht mogelijk bij de laadpaal geslagen. e. De KLIC-melding wordt gebruikt om de positie van de aardpen te bepalen. Wanneer er bij het slaan van de aardelektrode kabels of leidingen worden geraakt is de opdrachtnemer verantwoordelijk de gevolgen hiervan, hieronder verstaat men het afhandelen van eventuele schades en het vergoeden van eventuele kosten. Tevens dient een dergelijke situatie direct te worden gemeld aan de opdrachtgever.

1.11 Oplevering

Eisnummer	Omschrijving eis
31	<ul style="list-style-type: none"> Per gerealiseerde laadpaal stelt de opdrachtnemer een opleverdocument op. Het opleverdocument laat ten minste zien: <ul style="list-style-type: none"> o Organisatiegegevens incl. gegevens monteur; o Gegevens aanvrager; o Locatiegegevens laadpaal (incl. coördinaten); o Aanvraag- en laadpaalnummer (ID); o Merk en type laadpaal (incl. bouwjaar); o Realisatiedatum; o Detailfoto op ca. 3 meter afstand van de laadpaal; o Meetgegevens aardelektrode (indien toegepast); o Verkeersbord, aanrijdbeveiliging en/of grondversteving geplaatst.

32	<ul style="list-style-type: none"> Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor opruim- en herstelwerkzaamheden aan de omgeving na plaatsing van de laadpalen.
33	<ul style="list-style-type: none"> Het opleverdocument dient binnen uiterlijk 5 werkdagen na oplevering via de digitale ingang beschikbaar te worden gesteld aan alle relevante partijen.

1.12 Inrichten parkeervak

Indien een gemeente ervoor kiest om het parkeervak niet zelf in te richten dan is de opdrachtnemer hiervoor verantwoordelijk (zonder meerkosten). In dat geval is eis 34 t/m 36 van toepassing. Voor wat betreft het plaatsen van een eventuele aanrijdbeveiliging is eis 37 van toepassing.

Eisnummer	Omschrijving eis
34	<ul style="list-style-type: none"> Bij elke oplaadlocatie komt minimaal één verkeersbord E04 met onderbord 'opladen elektrische voertuigen'. Bij een laadpaal met twee stopcontacten kunnen de gereserveerde parkeervakken door middel van een onderbord met pijlen worden aangeduid. Bij voorkeur dient gebruikt gemaakt te worden van bestaand straatmeubilair (lantaarnpalen e.d.) voor montage van de bebording. Wanneer dit niet mogelijk is dient een flespaal (diameter 48mm/76mm) te worden toegepast.
35	<ul style="list-style-type: none"> Het verkeersbord dient gelijktijdig met de laadpaal te worden opgeleverd.
36	<ul style="list-style-type: none"> Bij het plaatsen van verkeersborden is de uitvoeringswet BABW van toepassing.
37	<ul style="list-style-type: none"> Indien er op basis van eis 28 of het advies van ElaadNL t.a.v. de locatiecontrole een aanrijdbeveiliging geplaatst dient te worden dan dient de opdrachtnemer dit te verzorgen. Er dient een gangbare aanrijdbeveiliging te worden geplaatst die zorgt voor optimale borging van de veiligheid. Kosten hiervan zijn voor rekening van de opdrachtnemer.